

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м.—7 л.
За отранство за 6 м.—14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИКЪ ДОБРУД

251

ОБЯВЛЕНИЯ:

На IV стр. 15 ст. па кв. см.

Адресъ:

а. „Добруджа“

Варна

Градската библиотека

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, срѣда и петъкъ

Опасни апетити.—Българскитѣ права върху Добруджа.—Прѣдизвикателната рѣчь на генералъ Ангелеско.—Пестеръ-Лойдъ за България.—Ромъния и Бесарабия.—Нѣмски отзивъ за спорътъ между Турция и България.—Сѣбитията въ Ромъния. Впечатлението отъ турскитѣ претенции въ София.—Ромънскитѣ свидѣтелства за Добруджа.—Хроника и др.

Опасни апетити.

Отъ известно време прѣговоритѣ въ Букурещъ достигнаха до една мъртва точка и то не по вина на Ромъния. Последната, вмѣсто да бърза съ ликвидирането на прѣходното положение, въ което я постави окупацията на Влахия, щедро прѣска своитѣ сили и материални сръдства въ Бесарабия, като се стреми по тоя начинъ да компенсира жертвитѣ, които и палататъ обстоятелствата. И за отблъзване е, че тя излучи най-добрия моментъ. Онова, за което никога не е бълнувала, днесъ лесно и се удаде въ изпълната си цѣлостъ. До като силитѣ отъ съюза, който държи бѣдащата сѣдба на Ромъния, пилѣе силитѣ си въ опасни домашни спорове, последната бърза да се затвърди по-здраво въ цѣла Бесарабия и да постави свѣта прѣдъ свѣршенния фактъ. Ний сме убедени, че ромънското рѣшение на бѣсарабския въпросъ е прѣходно и пѣма изгледи на трайностъ, но това не ще рече, че Ромъния ще излезе съ празни ръцѣ отъ тая испепелявана авантюра. Въпроситѣ и спороветѣ около лѣвския дѣлъ и четвъртинитѣ отвлѣкоха вниманието на централния съюзъ отъ анексията на Бесарабия и ний съ право можемъ да си послужимъ за случая съ народното умотворение: до като умнитѣ се намѣждуватъ, лудитѣ се наиграватъ. Подиръ няколко дни Ромъния ще се яви въ Букурещъ съ една надмъпостъ, която никакъ няма да съотвѣтствува на пейното истинско положение. Тя ще говори вече съ езика на побѣдителъ отъ 1913 г., защото ще държи въ своята прѣгрѣдка една много по-прострапа територия и много по-голямо население отъ това, което губи. И има вѣроятностъ, да бѣдемъ свидѣтели на нови отстъпки за побѣдени коварецъ неприятелъ. Не е изключена възможността, прѣговоритѣ въ Букурещъ да се проточатъ и то тоя пътъ вече по канписа на Ромъния. А българскиятъ народъ отъ вътрѣшността и фронтоветѣ ще се измѣчва отъ нови очаквания, а, може би, и нови изненади!

Явно е, че се стори една грѣшка, която дойде не отъ Букурещъ, а отъ Стамбулъ. Спороветѣ около мира съ Ромъния измѣстиха своето първоначално мѣсто; отъ Букурещъ се прѣнесоха въ Цариградъ, послѣ въ Берлинъ и София. А това беше най-малко желателно, защото зазвуча на една дисхармония, която ний не желаемъ.

Още когато се заговориха за балканско равновѣсие, за лѣвски дѣлове и за четвъртинич, полица, че пѣщо скърца въ колата на съюзнитѣ правителства. Най-послѣ, картитѣ се разкриха. Компенсации за отстъпване на България дѣловетѣ въ Добруджа, дадена на презимпирния миръ на съюзитѣ! Ний не знаемъ, какви сѣ реалнитѣ претенции на Германия, но тия на Турция сѣ вече пѣвѣстни, поне по принципъ. За компенсации въ самата Добруджа Турция нито претендира, нито може да

претендира. Тя иска нѣщо като ревизия на договора ни отъ 1915 год., който послужи като мостъ за облизване на неприятелитѣ отъ 1912—1913 година и за окончателното ни оправдѣние на страната на централния съюзъ. Тогава добръ се схващаше, че има нѣщо, което ни дава отъ Турция и, заради това, при най-нечувствителни болки и се наложиха най-леки жертви. Турция по него време доводствуваше, че спаси Цариградъ, защото виждаше, че неговата сигурностъ се опира на Дунава. А ний бѣхме стражътъ на тая историческа рѣка; похощѣхъ къмъ Цариградъ и тѣснинитѣ водеше прѣвъ пѣйнитѣ трунове. Ни Одринъ, ни Лозенградъ, ни Чаталджа можеха и могатъ да бѣдатъ солидна прѣградна стѣна за безопасността на страницата на Халифата. За България договоритѣ съ Турция отъ 1915 г. бѣше една необходимостъ, защото ни откъпваше пътя къмъ Бѣломорския брягъ. Такава необходимостъ за насъ е и днесъ малкото парче земя, което доброволно ни се отстъпи прѣди 3 години. Тая ивица води къмъ прозорецъ на Балканитѣ, който, при известни обстоятелства, може да стане единствения излазъ за цѣла България. Тоя свободенъ прозорецъ ще бѣде отдушникъ при задуха; такова значение има за насъ бѣломорския пѣ брягъ. Последниятъ не трябва да бѣде застрашаванъ отъ никакви сервитутни права и е опасно, прозорецътъ на съсъда да надниква надъ чуждѣ дворѣ.

А за днесъ се подрива мостътъ за сближението на Турция и България? Дали това не е една опасностъ за бѣдащото спокойствие и добро съседство? Върху тоя въпросъ трябва много да се помисли. Ний не веднѣжъ сме изтъквали, че стрѣмленieto на българския народъ за национално обединение въ историческитѣ, географическитѣ и етнографическитѣ граници цѣли, между другото, и окончателното успокоение на Балканитѣ. Това не може да не бѣде желанието на нашитѣ съюзници, които първи трябва да париратъ бѣдащитѣ компликации.

Поврѣщането, макаръ и на частъ отъ онова, което Турция доброволно, прѣдъ олтартѣ на доброто съседство, отстъпи на България въ 1915 г., ще бѣде забиване на единъ клипъ въ нашата снага, който ще прѣдизвиква боледи и неспокойствие въ бѣдаще. А това, както казахме, най-малко ний желаемъ.

Ако сѣбитията паложатъ на българския народъ да затвърди добитата съ общано лѣти кърви свобода на Добруджа съ нови териториални или економическо стопански жертви, той ще скрие въ душата си една черна точка, която за вѣчни врѣмена ще му напомни тежки душевни болести. А пѣдизнатитѣ, вѣрѣдъ грохота на орѣдѣята и кръстенитѣ въ кървитѣ на роднитѣ чада съюзъ не трябва да позволи това прѣдъ бѣдащитѣ общи задачи. Моралътъ и правото диктуватъ Добруджа да бѣде отстъпена на България дѣвствена, безъ огледъ на мимолѣтни апетити и драбнѣви смѣтки.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Излезитѣ отъ Шаба на Дѣйствующата армия за 24 априлъ 1918 г.

• **Македонски фронтъ.** Западно отъ Охридското езеро оживена артилерийска сръжба. Дѣтъ неприятелски шурмови отдѣленія, които настѣпиха къмъ нашитѣ изпѣдини, бѣдоха отблъзнати съ артилерийска и миномѣтска огънь. По Червената стѣна продължителенъ артилерийски огънь отъ страна на противника. Нашитѣ батареи отговориха. Сѣверно отъ Битоля два неприятелски патрула бѣха разпрѣснати съ артилерийски огънь. По сѣвернитѣ склонове на Видже планина оживена сръжба отъ страна на неприятелската артилерия по нашитѣ окопи. Въ Мѣлденско, сѣдѣ артилерийска подготовка, противникови групи атакуваха на два пъти два наши прѣдни поста, но бѣдоха отбити съ огънь. Въ долината на Струма слаба артилерийска дѣйностъ.

Добруджански фронтъ. Примирие.

Съюзнически свѣдоения.

Западенъ воененъ театръ. По бойнитѣ театри при р. Лп и Сомъ само мѣстна бойна дѣйностъ. Сѣверо-западно отъ Байо, нѣм. шурмувахме височинитѣ при Фьогелхоксъ и пѣвнѣхме тукъ французи. Западно отъ Байо нѣм. отблъзнахме английски атаки. Силнитѣ нападения на неприятеля, сѣверо-западно отъ Ботюкъ пропаднаха прѣдъ нашитѣ постови линии. При прѣдпозиционнитѣ боеве по много мѣста отъ останалии фронтѣ взехме пѣвиници.

Италиянски фронтъ. Никаква бойна дѣйностъ.

Палестински фронтъ. На разни мѣста по фронта оживена артилерийска дѣйностъ.

Украйна. Въ Кримъ войскитѣ на генералъ Кошъ сѣ достигнали Симферополъ.

Кавказъ. Нашето движение близо до Карсъ на прѣдѣла. По морския брягъ нашитѣ войскови части прѣминаха Озюкѣтъ по ж. п. линия Кутайсъ—Терек—Батумъ.

Ромъния непоправима.

Вчера се яви въ редакцията ни току що завърнали се тулчански граждани Савъ С. Милановъ, демобилизиранъ отъ 73 п. тулчански полкъ, който ни даде нѣкои цѣнни свѣдоения. Бѣсарабското население, при окупацията, се е държало много враждебно сръмно ромѣнскитѣ войски. Поради това генералъ Прессанъ се принудилъ да издаде една прокламация, въ която обяснявалъ, че тѣ не идатъ да завоюватъ, а като освободители и, че ромѣнски войникъ ималъ достатъчно земя въ своята родина. Тая лѣжа прѣдизвиквала, смѣхъ у самитѣ войници, роби на една шепъ чокон. Въ Молдова били разпространени небивалъ развратъ и мизерия.

При демобилизирането имъ държалъ рѣчь началникъ на 15 п. дивизия генералъ Ангелеско Павлу, който заявявалъ, че Добруджа се отстъпва врѣменно на България и, че при общия миръ Ромъния пакъ ще си я вземе обратно. Сѣщитѣ подкапалъ врѣлчанитѣ се въ Добруджа резервисти да се държатъ сериозно, надмѣнно и недружески къмъ българскитѣ войници, да поддржатъ ромѣнската кауза и духътъ между ромѣнското население, да прѣзиратъ българитѣ и да агитиратъ противъ тѣхъ.

Нашитѣ власти трябва да държатъ смѣта за тия асирации и подстрѣкателства при пропущането на демобилизиранитѣ въ Добруджа.

Четете въстникъ „Добруджа“
защитникъ на добруджанската кауза.

А. Борлаковъ.

Българскиятъ права върху Добруджа.

Въ „Журналъ де деба“ отъ 27 мартъ т. г. ромънскиятъ сенаторъ д-ръ Драгическо се опитва да докаже, че България има никакви исторически права върху Добруджа и че сегашниятъ български претенции върху нея сж плодъ на алчностъ и мегаломания.

Споредъ него, Добруджа исторически никога не е принадлежала на България. Сегашна България се била конституирана следъ присъединяването на тая провинция къмъ Ромъния. Пръвъ шести столѣтия Добруджа принадлежала ту на Влашко, ту на Турция. Пръвъ XIV и XV вѣкове влашките князе се наричали винаги „херцоци“ на странитъ отвъдъ Дунавъ до Черно-море, т. е. на Добруджа, която била известна подъ името Доросторумъ. Първитъ български орди, които минали къмъ Балканитъ при пахлуването на варваритъ, нагазили земята на Добруджа, и се били сирѣчи само временно тамъ.

Нѣма нужда да разтваряме страницитъ на българската, византийската и турската история, за да покажемъ, че д-ръ Драгическо разказва легенди, откъмени за сегашни политически моменти, които нѣматъ нищо общо съ историческата дѣйствителностъ. Достатъчно е да се съпоставитъ неговитъ голословни твърдениа съ онова, що сж казали, писали и признали за Добруджа добросъвестни ромънски учени, обществени дѣйци и публицисти, за да изпъне рѣзко грубата и цинична фалшификация на историческитъ факти, съ които ромънскиятъ сенаторъ иска да оправдае ромънската алчностъ за български земи.

Ромънскиятъ географъ М. Д. Йонеску, авторъ на едно голѣмо и твърдѣ цѣлно съчинение върху историята и географията на Добруджа¹⁾, пише:

„Днешна Добруджа съставлявала частъ отъ българското царство. Тая първа българска държава, известна въ историята подъ името първо българско царство, сжществувала до 1014 г. въ постоянна борба съ византийцитъ и печенегитъ. Тя била унищожена отъ императора Василий II Българобиецъ. Подъ византийцитъ Добруджа не била населена, понеже постоянно била опустошавана отъ печенегитъ и руситъ, когато империята се клатушкала подъ ударитъ на турцитъ и кръстоносцитъ“ (стр. 543).

„Пръвъ време на борбитъ между латинци и византийци, къмъ началото на VIII вѣкъ, между Дунавъ и Балкана се основало едно второ българо-ромънско царство подъ династията на Аспенхитъ. Добруджа, следъ като се избавила отъ окупацията на печенегитъ, съставлявала частъ отъ новото царство и следвала неговата съдба до завладѣването му отъ турцитъ“ (стр. 544).

Какво е било това второ царство, което сегашнитъ ромъни, за да запълнитъ празнитъ страници на своята история, обичатъ да наричатъ „българо-ромънско“ или „ромъно-българско“, ни разказва професорътъ отъ Иския университетъ А. Д. Ксенополъ въ втория томъ на своята „Istoria Românilor din Dacia Traiana“.

„Империята казва той той-основана отъ Аспенхитъ отвъдъ Дунавъ, бѣше едно българско царство“. Докато трѣбвало да се основе държавата чрезъ силата на мишицитъ, чрезъ енергична борба, овчаритъ отъ Хемусъ даваха най-силния контингентъ. Когато, обаче, трѣбвало да се организира държавата, българитъ започнали да даватъ чонъ. Тѣ бѣха по-културни отъ

ромънитъ; имаха своя черква съ установена иерархия, която гърцитъ зачитаха още отъ времето, когато унищиха първата имъ държава; имаха писменъ езикъ и при туй тѣ познаваха държавния животъ още отъ времето на първото си царство. Всички тѣзи елементи липсваха на пастирския народъ на ромънитъ, половината отъ които бѣха скитници“ (стр. 223).

Добруджа, следователно, и пръвъ време на второто българско царство е била чисто българско владѣние. Името „българо-ромънска империя“, дадено отъ ромънскитъ историци на това царство, не доказва никакви исторически права на ромънитъ върху Добруджа, а само показва, както бѣлжи Ксенополъ, че въ борбитъ за създаване на втората българска държава сж участвували и войски, комплектували отъ влашки или по-добъръ отъ нудовлашки овчари.

Добруджа пада подъ турцитъ въ края на XIV вѣкъ като българска провинция съ български владѣтели. Обстоятелствата, при които е станало това сж описали въ цитираното съчинение на М. Д. Йонеску, както следва:

„Следъ смъртта на царъ Александъръ, България започнала да упадва. Той е послѣдниятъ, който заслужава да носи името царъ на българитъ. Следъ смъртта му, България се раздѣляла на три отдѣлни княжества. Въ Видинъ царувалъ Страшимиръ, зѣтътъ на Владиславъ Басарабъ; той билъ битъ отъ турцитъ и държавата му завладѣла въ 1398 г. Въ Търново царувалъ Шишманъ, братъ на Страшимира. Оня, който ни интересува най-много, е Добротицъ (Dobrotitz), който още въ времето на царъ Александра владѣлъ крайбрежieto и ималъ два укрѣпени замѣка при Месемврия. Неговото владѣчество се простирало и надъ Добруджа, на което той оставилъ името си.“

За той деспотъ говорятъ три източника: Шилтбергеръ, който познавалъ лично господарътъ на Калиакра (Kali-sekra); Халкокондила, който, като разказва за експедицията на Владиславъ къмъ Варна, описва маршрута му пръвъ Дунавъ, въ земята на Имперара, край брѣга на Черно-море, пръвъ държавата на българина Dobrotikez къмъ Калиакра и Варна и, най-послъ, споредъ турки източници, Louclavius, който твърди, че сипѣтъ на Добротицъ, Иванко, Добротица оглу, по турски, владѣлъ Варна и съседната областъ, наречена Добротице (Dobrotitze). (стр. 547). Въ 1387 г. България отказала да даде озовъ воененъ контингентъ на турцитъ, поради туй Амуратъ I пратилъ Али Паша да нападне земитъ на Шишманъ и Иванко. Споредъ Непри турскиятъ военначалникъ заелъ Вензля (Venzla), който, споредъ нѣкои автори, глежда да е днешниятъ Мачинъ, и се опиталъ да вземе Варна, която била на Добротицковия синъ. Шишманъ отишълъ въ Ямболъ и предложилъ на Муратъ „Силистра, най-забѣлжителната крѣпостъ отъ неговитъ крѣпости и градове по голѣмина и други качества, като великолѣпното и на сградитъ, многобройността на жителитъ и укрѣпленитя“. Споредъ Seadeddin и Leunclavius, българскитъ царъ, вмѣсто да прѣдаде Силистра, започналъ да я укрѣпва. Али трѣгналъ отново срѣщу му, взелъ крѣпостта Drigiasa (?) и Хърсово и следъ туй се отпратилъ къмъ Никополъ и го обсадилъ. „Несра дава и сипѣтъ на градоветъ, завладѣли отъ Али-паша, между които посочва и Силистра;“ следъ туй говори за българскитъ замѣци и крѣпости, които били окупирани отъ власитъ. Така Добруджа била завладѣла отъ турцитъ на Али-паша въ 1390 г. (стр. 550).“

Кои български крайдунавски крѣпости сж били окупирани отъ власитъ и при какви обстоятелства е отацало това, узнаваме отъ турски източници. Въ историята на Ахмедъ Джавдетъ паша, томъ 3, стр. 282-283 е казано: „Когато се разигравали първа битка между турскитъ и българскитъ войски — първитъ прѣ-

дводителствувани отъ сардара газиз Ахмедъ-паша, а вторитъ — отъ българския кралъ Шишманъ, — влашкитъ воєвода Мирчо дошълъ отъ Влашко съ 5000 войници — пандури на помощъ, като съюзникъ на турцитъ. Той нападналъ българитъ откъмъ влашка страна при Силистра и сполучилъ да прѣвземе българскитъ градове, Силистра, Свищовъ и Добротице(?). Този успѣхъ на Мирча се дължалъ главно на това, че българскитъ крѣль Шишманъ билъ съвършено разбитъ отъ побѣдоноснитъ войски на Газиз Ахмедъ-паша.“

Безславниятъ подвигъ на Мирча, като съучастникъ на турцитъ при завладѣването на България, напомня твърдѣ много „побѣдоноснитъ походи“ на сегашнитъ ромъни пръвъ 1913 г. въ България, затуй, види се, ромънскитъ историци мълчатъ за него.

Отъ 1390 г. до 1878 г. Добруджа, както и цѣла България, е била турска провинция. Нито ромънската, нито турската история не знае нищо за твърдението на д-ръ Драгическо, че пръвъ 6 вѣка тая провинция е била владѣна ту отъ турци, ту отъ ромъни. Ромънската история не знае сѣщо нищо и за влашкитъ князе на д-ръ Драгическо, които посѣли титлата „херцоци на Добруджа“. Само турскиятъ съучастникъ при завладѣването на Силистра, Мирчо Стари, когото ромънитъ наричатъ и Мирчо Велики, споредъ цѣлкомъ документа, чиято автентичностъ е още спорна, се титулувалъ „господаръ на двата брѣга на Дунавъ дори до голѣмото море и на крѣпостта Силистра“. Тия документа носятъ дати: 1387, 1390, 1406 и 1409 г. Каква историческа достовѣрностъ могатъ да иматъ тѣ, показва факта, че въ 1387 г. Иванко сключилъ съ генуезцитъ търговски договоръ, отъ който се вижда, че той е плѣхъ господаръ на Добруджа и че въ сжщата година Шишманъ, споредъ цитирания М. Д. Йонеску, обещавалъ да прѣдаде на Амуратъ I най-големата своя крѣпостъ Силистра, а въ 1390 г. Али паша завладѣва цѣла Добруджа отъ Иванко, който тогава още живѣлъ. Споредъ Йонеску и Ксенополъ, отъ 1390 до 1392 г. Мирчо е плѣхникъ и затворникъ у турцитъ въ Брусъ, следъ туй, освободенъ и върнатъ на влашкия тронъ, е турски насалъ. За да обясни това явно противорѣчие между титлитъ на Мирча и историческата дѣйствителностъ, Йонеску прави следното предположение: „Турскитъ градове, които Мирчо е владѣлъ пръвъ втория периодъ на живота си, може би, ги е държалъ не защото ги е завладѣлъ, а защото турцитъ сж му ги отстъпили като на свой васалъ“ (стр. 549). Мирчо стари и „Велики“, следователно, е билъ носителъ на голословни титли за градове и земи, които други фактически сж владѣли.

Но иска, въпрѣки историческитъ факти, допустимъ, че Мирчо, дѣйствително, е владѣлъ нѣколко години наредъ Добруджа и че титлата му „господаръ на двата брѣга на Дунавъ дори до голѣмото море“ не е само единъ бѣлѣгъ на празно шестилание. Може ли да служи това за доказателство за пѣкани исторически права? Владѣството надъ чужди земи и населени, колкото и дълго да е то, никога и никѣдъ не е създавало исторически права за владѣтелитъ и тѣхнитъ потомци. Турцитъ 500 години владѣха България, заедно съ Добруджа. Може ли да се твърди, че тѣ иматъ днесъ нѣкакви права върху тия земи? Споредъ Ксенополъ, въ продължение на цѣли четири вѣка днешна Ромъния е влизала въ прѣдѣлитъ на първото българско царство. Имаме ли право ние да претендираме сега за ромънскитъ земи? Исторически права, основани върху правото на народитъ, сж мъртви права.

Пръвъ време на турското владѣчество — отъ XIV до XIX вѣкъ — въ лѣтописитъ, въ пѣкнитъ бѣлѣжки на пѣтешественицитъ и въ всички западноевропейски карти на дунавскитъ земи

Проф. Романски и д-ръ Пенковъ.

Ромънски свидетелства по въпроса за Добруджа.

(1878 год.)

Прѣди обаче, тѣзи документи да се съобщатъ официално на обществото, ний сме длѣжни да Ви заявимъ, Господа, че ний дѣйствително сж направени известни прѣдложения по неофициаленъ пѣтъ за отстъпване на Бесарабия срѣщу обезщетение. Убѣдени, че ние работимъ като ромъни, че изразяваме мнѣнието на народа, ний отговорихме на тия прѣдложения само отъ една единствена дума: „не можемъ“. (Продолжителни удобѣния). И, когато изговорихме думата „не можемъ“, ний се основавахме на нашитъ права, ний се основавахме на сключената на 4/16 априлъ договоръ, който гарантира цѣлостта на нашата територия, за която попесохме толкова жертви и пролѣхме толкова кръвъ; ний се основавахме и се основаваме и днесъ на великодушното и вѣщата справедливостъ на единъ императоръ, който е доказалъ не само на собствена си страна, но и на цѣлото човѣчество, че е първиятъ „джентлменъ“, че той е човѣкъ на великодушното и справедливостта.

Да, Господа, чувствата на този великъ императоръ за насъ сж пѣщо по-вече отъ единъ договоръ, макаръ, ний, по занимаващия ни въпросъ, да прѣтѣжаваме и единъ формаленъ договоръ съ Русия. И тѣй, азъ повтарямъ: облѣгчатъ на нашитъ права и на

справедливостта на императора, азъ отговорихъ и отговорихъ: „не можемъ“. (Вурни удобѣния).

Димитъръ Гика. Сега азъ ще прочета прѣдложението.

Върху интерпелацията на господинъ Димитъръ Гика.

Следъ като изслушахме изяснението на министъра относително прѣдлагането отъ руското правителство намѣрене да сѣбни една частъ отъ ромънската територия срѣщу друга земя отъ дѣлната страна на Дунавъ;

Като взе прѣдъ видъ, че цѣлостта на ромънската територия е гарантирана отъ европейскитъ велики сили;

Като взе прѣдъ видъ, че съ договора отъ 4-и априлъ 1877 год., Русия гарантира отново тая цѣлостъ, чл. 2 на който гласи: „За да не произлѣзатъ нѣкои врѣди и опасности за Ромъния отъ прѣминаването на рускитъ войски пръвъ нейната територия, правителството на Н. В. Всеруския Императоръ се задѣлжава да съблюдава, както политическитъ права на ромънската държава, тѣй и тѣзи, които произлѣчатъ отъ сжществувачитъ нейни вътрѣшни закони и находинцитъ се по настояемъ въ сила договоръ; то се задѣлжава сжщо да пази цѣлостта на сегашната ромънска територия и да защитава тая цѣлостъ“;

Като взе прѣдъ видъ, че Ромъния изпълнява всички задѣлжения, поети съ поменатиятъ договоръ, съ пѣлна вѣра въ висшата справедливостъ на Н. В. Руския императоръ;

Като взе прѣдъ видъ голѣмитъ и крѣпки жертви, които понесе въ защита на цѣлостта си и завладѣването на своята независимостъ;

Като взе прѣдъ видъ, че независимостта и самостоятелността на Ромъния е въ интереса, както на нейни събѣди, тѣй и на цѣла Европа;

Сенатътъ заявява:

че е твърдо рѣшилъ да защити цѣлостта на държавната територия и нѣма да допусне отдѣлнето на каквото и да е парче отъ нашата земя подъ никаква форма и срѣщу нѣкакви териториални обезщетения или компенсация.

поди. Д. Гика, Д. Стурдза и В. Боерско. (Вурни рѣкопѣлскания отъ цѣлия сенатъ.)

Гласове. Да се гласува.

Други гласове. Да се гласува тайно.

Многобројни гласове. Да се гласува по именно.

Г. Лѣа, секретаръ. Чете поименниятъ списѣкъ на присѣдствувачитъ.

Прѣдседателъ. Господа сенатори, които приемаатъ прѣдложението на г-на Гика, да гласуватъ.

— Следъва поименно извикване. 46 отъ присѣдствувачитъ сенатори се изказватъ „за“, именно...

При четенето на името Когъличану, послѣдния поиска думата.

М. Когъличану, министъръ на външнитъ дѣла. Уважаеми господа, азъ дадохъ отъ името на правителството неговото мнѣние; като сенаторъ азъ се изказвамъ за това прѣдложението.

Подпрѣдседателъ Д. Братяну. Уважаеми господа, прѣдложението относително цѣлостта на ромънската територия се приема единодушно. (Вурни и продължителни удобѣния).

Следва.

та е отбелязвана като част от България. Въз основа на нейната политическа принадлежност към България бй определена от два акта от международно значение и известност: 1) от султанския ферман от 28 септември 1870 г. за учредяването на българската екзархия и 2) от протоколните решения на Цариградската посланическа конференция от 1876 г.

Самият ромън в 1878 г., когато руските имъ и предлагали въ земна на Бесарабия, въ парламента и въ печата ясно и категорично заявяваха, че не искат да я приемат, защото тя е българска земя. Ромънския омиозъ „Românul“ въ броя си от 27 януарий 1878 г. пишеше: „Ние не отидохме да освобождаваме единъ поробенъ отъ вѣкове народъ, за да загубимъ отпослъ частъ отъ земята на неговитъ дѣди“, а депутатътъ Лакустяну казваше: „Присъединяването на една частъ отъ България къмъ Ромъния ще бѣде една вѣчно отворена рана, една ябълка за раздоръ между тия двѣ съседни държави. Това ще породѣ въ недалечно бъдеще единъ новъ български въпросъ, съ който ще се размнѣятъ водитъ на Изтокъ.“

Срѣщу празнитъ титли на Мирча ние противопоставяме общопризнати исторически факти, а тѣ ясно и категорично говорятъ, че въ продължение на цѣли 12 вѣка, и въ дни на свобода и въ дни на робство, Добруджа винаги си е оставала плътъ отъ плътта и кръвъ отъ кръвта на България.

ПРЪГЛЕДЪ НА ПРЕСАТА.

„Pester Lloyd“. Империята нѣма никакво основание да не благоприятствува на увеличението на България, чийто съюзъ е цѣлесъ за насъ, защото ни свързва съ единъ силенъ и прѣдакъ народъ. Противоположностъ на интереситъ между Австро-Унгария и България е немислимо. България коятъ, може да бѣде за империята като една прѣграда противъ сръбската ириденция, ина и за бъдеще еднакви интереси като монархията и има най-голямъ интересъ да грабчи съ една силна и цѣлѣва Унгария. Въ общата опасностъ нѣмъ устояхме противъ общия врагъ и разбираме, че сме създадени за обща защита. Присъединението на Бесарабия къмъ Ромъния не допринася за съюзническата радостъ на България.

Не само съдбата на 200.000 бесарабски българи безпокои въ София, но и това, че наказанието за вѣроломния съездъ отъ 1913 год. ще бѣде съвършено неочаквано подобро. Вѣсто бѣдната Добруджа, която се отстъпва на България, Ромъния получава тройно повече богата работна земя въ Бесарабия. Освѣтъ изстроението въ България, също и Унгария е непосредствено заинтересувана въ Бесарабския въпросъ.

Кой гарантира, че Ромъния не ще търси прѣзъ случай, за да си отпакти на побѣдителитъ? Разликата въ завоевателнитъ вѣзвращения на парититъ въ Ромъния е само въ реда: либералитъ искатъ първо да взематъ отъ Унгария до Гиса и послѣ да се обрънатъ противъ Русия; консерваторитъ искатъ първо да взематъ Бесарабия и послѣ Трансилвания.

Ний можемъ да поддръжаме Ромъния да поправи положението си, както и да вземе само она частъ отъ Бесарабия, която има ромънско население. Маргиановъ бърза да създаде свържени факти, обаче, Ромъния трѣбва да докаже своята благодарностъ прѣди да получи Бесарабия. Украйяскиятъ протестъъ тоже не може да се прѣнебръснѣ.

Ромъния изтѣни на сѣмъ и тази лѣтѣ не може да бѣде възнаградена. Ний трѣбва да бѣдемъ добри приятели на нашитъ приятели. На Балканитъ наши приятели сѣ българи и турцитъ. Ний сме добри за себе си само, когато нашитъ отношения сръбско Сърбия и Ромъния сѣ проишкватъ отъ извѣстна недоуриза, и когато недоуриземъ тѣ държави да се възстановятъ за сѣтка на вѣрнитъ намъ народи, чийто вѣрностъ е цѣпа за въ бъдеще. Ако нашата Балканска политика до войната гласѣше Балкана на Балканскитъ народи, сега тя ще гласи Балкана на вѣрнитъ намъ Балкански народи. Шамъкътъ отъ Балканитъ не трѣбва повече да опозарява Европа, монархията не трѣбва да бѣде изложена покорно на сръбски и ромънски грабежнически апетити. Но също да не бѣдатъ изложени и тѣя, които по бѣдната парумитолитъ на мира и сѣ пазители на миръ въ тѣя частъ на Европа.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“. Нашитъ противници отъ вѣкъ оставаха напълно измѣнени въ надеждитъ, които нѣмъ създадохъ извѣстнитъ записки въ Лихновскъ. Това, което този дипломатъ изгради на нѣмъ факти и основи, рухна още слѣдъ първата проба на критиката. Фактитъ, които доведоха непосредствено до войната, сега сѣ също тѣ

здраво установени, както и политиката, слѣдвана въ течение на години прѣди войната и, която гѣмаше друга цѣль, освѣтъ да окастри и унищожи Германия политическа. Но вѣрмената, въ които ний бѣхме подведени прѣдъ форумъ на свѣтовната история, като обвиняеми въ нарушение на мира, останаха далечъ задъ насъ; не вече като обвиняеми, а като обвинителни трѣбва да застанемъ сръбско една голѣма частъ отъ земното кѣло, която искахме да ни унищожи.

Една голѣма частъ отъ ораторитъ на напредъва и центрума наблѣгатъ, че противникътъ ни припуди да продължи войната и направи рѣшението отъ 19 юни м. г. за миръ по споразумение практически безсѣдържательно; съ това той ни развѣрза рацѣтъ за иднитъ дни.

Вѣроятно, изяснението на това положение ще продължи въ райстага. Тамъ ще се покаже дали болшинството му отъ всички негови части, ще застава върху почвата на повитъ факти, или же държи на рѣшението си отъ 19 юни т. г. за миръ по споразумение.

„Vossische Zeitung“. Че англичанитъ, въпрѣки вслѣпки увѣрени, държатъ сѣтъка за германското настѣпление, лачи отъ иланомѣрната подготовка на народа да дочака една пѣпа германска побѣда, както и отъ усилията да успокоятъ духовегъ вѣрѣтъ английското общество. Днесъ вече тѣ се опитватъ да прѣдставятъ побѣдата като рѣшителна. Слѣдъ като по рано военниятъ министъръ Халданъ заяви, че заселането на Кале отъ германцитъ нѣма да ги ползува, днесъ английския печатъ върви по скѣпния пътъ. „Observer“ пише, че окончателниятъ изходъ на войната не подлежи на никакво съмнѣние; даже ако се удаде на германцитъ да проникнатъ до брѣговетъ, морето ще си остане винаги английско. Споредъ този вѣстникъ английската флота си оставала непожатната.

„Berliner Börsenzeitung“. Тия дни се опаква общиналото публикуване рѣшението на Букуренския миръ. Между това, ний узнаваме, че края на тѣя прѣговори надали не настѣли въ скоро време. Дръ Хелферихъ трѣбва наново да покаже своето държавническо изкуство на Балканитъ, гдѣто той не е неопознатъ. Той трѣбва да отстрани въ Ромъния противорѣчиата между България и Турция. Прѣди всичко дръ Хелферихъ трѣбва да се помнѣти да се разрѣшатъ въпроситъ за Кюстенджа и Солунъ, които сѣ отъ извѣрдно голѣмо значение — една задача, която не е лесно да се прѣдоложе, слѣдъ като фонтъ Кюлманъ и графъ Чернякъ напразно се опитваха съ нейното разрѣшение. Пожеже се лансира, че Царъ Фердинандъ иска да посѣти султана въ Цариградъ, то трѣбва да приемемъ, че противорѣчиата между двѣтъ държави не сѣ непрѣодолими. Опасни въ всѣки случай тѣ не сѣ и едва ли ще дадатъ поводъ на занаятчия.

Извѣстнѣ с, че централнитъ сили искатъ да прѣдадатъ на България отстъпената отъ Ромъния Добруджа, при условнието, щото пѣти Черна-вода — Кюстенджа да запази за централнитъ сили пѣпа независимостъ за отоманскитъ имъ нужди. Сѣщото и за пристанището Кюстенджа. Тукъ България създава трудности. Тя иска по другъ начинъ да ни обезпечи. Ти се противи също и противъ исканата отъ Турция поправка на границата (при Карагачъ), респективно противъ ревизията на това регулиране, за което Турция настоява съ извѣстнѣ право, поради значителното увеличѣние силата на сѣбѣ.

Въ София съ удоволствие бѣха искали да иматъ Солунъ. Но това желание не може да се изпълни, понеже въ случай че Англия не напусне заститъ отъ ней мѣста въ сръбиземно море: Кипръ, Малта, Гибралтаръ, Египетъ и не напразни заститъ области въ Палестина и Месопотамия, Солунъ не трѣбва да се направи упоренъ пунктъ за флотата на централнитъ сили, безъ да бѣде отнетъ отъ Гърция.

Дни, че г. Хелферихъ се намира прѣдъ една отъ голѣмо значение Балканска проблема.

ПРЪГОВОРИТЪ.

Турскитъ претенции за компенсация.

„Фосинге Пантунгъ“ печата телеграма отъ София, споредъ която турскитъ искания за компенсация за Добруджа сѣ извѣрдно изненадали въ България. Българитъ не сѣгатъ Добруджа за прѣдметъ на търговия и заявяватъ, че тѣхната земя, както и тѣхнитъ сѣлародиноци, не могатъ въ никакътъ случа да се считатъ за прѣдметъ на търговска обмѣна.

„Пестеръ Лойдъ“.

Загубена е дамска кожена лисича боа на 12 т. м., между посето о. Ени-кѣой и Бабадагъ. Който я е мамѣрилъ, молимъ да я прѣдстави въ редакцията на в. „Добруджа“, сръбско прилично възнаграждение.

ИЗЪ РОМЪНИИ.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ).

Букуренцъ. Като съобщаватъ ежедневно за откриването на нови злоупотребления, извѣрпени прѣзъ прѣме на управлението на Братяну и Братяну — Йонеску, вѣстникитъ подканватъ днешното правителство да вземе рѣшителни мѣрки противъ виновнитъ, за да се даде по тѣя начинъ едно удовлетворение на извѣстна частъ отъ общественото мнѣние и на първо мѣсто да се компроментиратъ, прѣзъ условия прѣсѣдвания, хората на миналия режимъ, които, по всѣчки свѣдения и признаци, не прѣставатъ оволюа пропаганда противъ сключването на добри отношения съ централнитъ сили, както и всѣчески се стараятъ да създаватъ затруднения на правителството. Особено настойчивъ въ това отношение е издаващиятъ въ Букуренцъ „Gazeta Bucureștilor“, който счита, че само съ вземане на строги мѣрки противъ авторитъ на войната, правителството ще покаже, че дѣйствително е рѣшено да сжаса съ вѣрскитъ на миналото и ще оправдае до вѣрнето, което му е дадено именно за тѣя цѣль.

Въ изложението, което вѣстникитъ правятъ за сказката върху Бесарабия, държана отъ г. Арбаре, прѣмѣлчана се или невѣрно се прѣдава цифрата, на българското население. „Лумина“ дава цифрата 80,000, когато вѣщиятъ кореспондентъ, присѣствувалъ лично на оказката, чу отъ сказника, че българското население брои надъ 175,000 души.

Министъръ-прѣдседателъ Маргиановъ пристигна отъ Яшъ. Букуренскитъ вѣстници отбѣлзватъ, че прѣди да си подаде оставката, правителството Братяну издало заповѣдъ до всѣчки учрѣждения въ страната да унищожатъ всѣкитъ получени, както и прѣписитъ отъ всѣчки подаде отъ тѣхъ телеграми. Разрѣшено е да се разпращатъ въ Молдова и Бесарабия издаващитъ въ окупирана Ромъния вѣстници, обаче, тѣзи отъ Молдова не се допускатъ въ окупирани територии.

Статията на „Пестеръ Лойдъ“ отъ 21 априлъ върху Балканската политика на дуалистичната монархия, при всѣчко че не се изнася въ вѣстникитъ, е произвела много силно впечатление върѣтъ букуренското общество и рѣководнитъ кръгове и се коментира, като тѣврдъ неблагоприятна за ромънското правителство.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(Б. Т. Агенция и радиотелеграфа).

Ирландския Хомрулъ. Лондонъ. Райтеръ. за Хомрула павѣрно ще бѣде разгледавъ отново и то въз основа положението, че задължителната военна повинностъ нѣма да бѣде да бѣде приложена въ Ирландия прѣди хомрула да стане законъ; ако горната камара отгвърли билетъ за Хомрула, правителството ще излѣзе въ оставка.

Рихтхофенъ убитъ. Берлинъ. Ротинстръ Баронъ Фонтъ Рихтхофенъ, който свали по-вече отъ 80 неприятелски аероплана, слѣдъ едно бойно летение по бойния фронтъ на р. Сомъ на 21.11, не се завърна. Рихтхофенъ е прѣсѣдвалъ единъ неприятелски боевъ аеропланъ и вѣроятно, вследствие моторна поврѣда, е билъ принуденъ да слѣзе задъ неприятелскитъ линии. Споредъ съобщението на „Райтеръ“, Рихтхофенъ е убитъ. Споредъ други английски съобщения той е билъ на 22.11 погребенъ съ военни почети въ гробницата близо до мѣстѣто където е слѣзалъ.

Науенъ. При свалинето Ротинстръ Рихтхофенъ, е пѣлѣла една ескадра отъ 30 бойни аероплана, която се явила по обѣдъ надъ английскитъ линии близо до долната на р. Сомъ, а отъ тѣя се отправила къмъ севѣръ. Скоро слѣдъ това се появили 58 аероплана единъ слѣдъ други въ бой. Бойто развилъ единъ кръгъ отъ много мили, при който било невѣзможно разпознаването на и отиващитъ. Въ това вѣрме билъ сваленъ ротинстръ фонтъ Рихтхофенъ, който лѣталъ само на 150 стѣпки надъ земята. Аеропланътъ, съ който падналъ билъ лесно откритъ, и се констатира, че той билъ ударенъ близо до сръцето.

Споредъ агенцията „Хавасъ“, погребението на Рихтхофенъ е станало при една тържествена обстановка. На ковчега било положено германско знаме и многобройни вѣнци отъ името на Главната въартира, на една бригада и нѣколко въздушни ескадри. Единъ отъ тѣхъ е носилъ надписъ: „На храбрия достоенъ неприятелъ“.

Ню Йоркъ изложенъ на изпадъ нѣмъ. Бернъ. Споредъ Лондонския съобщения въ Ню Йоркъ се взематъ мѣрки противъ германски въздушни нападения. Очаква се германцитъ да прѣваратъ съ подводници

аероплани до Американското крайбрежие или аеропланите да хвърлят на право до Ню Йорк, за да обстрелват този град.

Храни за окупирана Восток и Франция. Берлин. Препасването на параходи на хранителни припаси за цивилното население на антантските държави от Америка—се приостановява за 10 дена, за да се прѣкарат 3 милиона кофи храна за Белгия. Една част от тази храна ще бъде употребена за заетата от германските части от северна Франция.

Отношението между португалските и английските войски. Ожесточението на португалците против англичаните се увеличава постоянно. Португалски пѣхотници, които са били оставени в най-прѣдните линии, твърдят, че им било казано от англичаните, какво германската атака вѣла да се състои, понеже германците са поставили всичките си сили, с които разполагали, по фронта от двете страни на р. Сома. Освѣн това, казано им било, че дадената им позиция е била една от най-добрите. До колко португалците са изморени, показва обстоятелството, че те са били вкарани в боя при силни бурети на 7, 34 и 35 полкове.

Фокс главнокомандующи и на италианския фронт. Дюрих. От компетентни източници съобщават, че италианския фронт ще мине под главно командване на генерал Фокс, прѣдиде да започне австрийската офанзива.

Хроника

Примет у генерал Тантилов в Букурещ. Въ вторник вечерта нашият прѣдставител в Букурещ, генерал-майор Тантилов поканил на чай членовете и експертите на българската делегация за мира, госпожа Тоцева с госпожицата, семейството Пузеви и госпожицата, няколко видни ромѣнски семейства, генерал Станчев, всички български офицери прибавили в града и множество германски и австрийски офицери. Гостите останали прѣдоволни от отличния прием на семейството на генерала.

На вниманието на нашата делегация в Букурещ. При оттеглянето си ромѣнските съдебни власти на нѣкои мѣста в южна Добруджа са отнесли събраните от населението крѣпостни актове, ипотечните регистри и нотариалните дѣла. Рапната делегация по прѣговорите трѣбва да застави ромѣнското правителство да повърне всички тия документи, които уреждат частната собственост на южно-добруджанското население.

Добруджанска изложба в София. Вчера биде отпратена послѣдната пратка за добруджанската изложба на мѣстни носии, шевии и тѣкани, които в скоро време ще бъде открита в София. Имаме случай да разгледаме прѣдметите и останалите удивени от худо-

жествената изработка на прѣдметите. Изложбата, в която ще бъдат застъпени всички кѣтове от нашия скѣп край, ще прѣдставлява единъ скѣпски национален музей. Софианци ще имат редки случаи да видят широк размах в домашната индустрия на добруджанците.

Мемоарите на салистрени. Жителите от Салистра и околната са изпратили единъ обстоенъ мемоаръ до Министър-Прѣседателя, в който настояват нашето правителство да се застъпи в Букурещ за изплащането на нанесените им от ромѣнските войски и власти щети и загуби, изтъквайки, че съвсѣм не оправдано се изключват по разпорѣждането на генералния административен щаб при военното управление в ромѣния всички българи в Добруджа. Мемоарите е добър обосновавъ и поради важността на въпросите, които засѣга, ще го публикуваме в единъ от идните броеве на нашия вѣстникъ.

Изложба на 20 п. Добруджански полк. 20 п. Добруджански на Н. Ц. В. К. К. Прѣславски полкъ е открилъ при щаба си изложба на много източно изработени от войниците на фронта прѣдмети. Много офицери, подофицери и войници от съединитѣ наши и съюзнически части са посѣтили вече достъпната за всѣкого изложба и са останали отудени от естетичния вкус на българския войникъ и изящната изработка на прѣдметите.

Гезъ да забравя нито за моментъ свещения си дългъ къмъ Отецеството, Добруджанецът е намѣрилъ свободно време да прѣработи и орѣзовото, дѣбовото и брѣстовото дърво в деликатни бастуни, разкопши рамки, изящни табакери и всевъзможни кутии, огледала и пр.; а смъртоносните гранати, бомби, куршуми, дори и мраморите са изработени в красиви прѣдмети най-скѣпни и трайни спомени от днешната грандиозна война.

Когато изложбата идния мѣсецъ бъде прѣнесена в вѣтрѣнността на Царството, на българския гражданинъ ще се удаде редки случаи да види художествения замахъ на българския войникъ.

Исѣрваме, че добруджанци по мѣсто не ще изпуснатъ случая да се възползватъ от тая изложба на добруджанци по идея.

Посрѣщането на отвлѣчените в Меджидие. На 11 т. м. била освободена от карантина в една от тукашните военни болници една голѣма група от отвлѣчените българи и татари—прѣдими от Меджидие и Кюстенджа Освободените мъченици на ромѣнската инквизиция, между които имало жени и дѣца, направили шумна манифестация из нѣком улича на града, пѣйки патриотични пѣсни.

Прѣд тилното управление на 3 армия, манифестантите били посрѣщани от учениците и много граждански и военни лица. Тукъ те били привѣтствувани с кратка рѣчь отъ Началника на Тилното управление г. Генералъ... Следъ това придружени от учениците на българското и мюсюлманското първоначални училища, направили овации на българското, турско и германското коменданства, дѣто сѣщо били държани привѣтствени рѣчи.

Привѣтствията били тѣй сърдечни и мили, че прѣдизвикали сълзи и у посрѣщани и у посрѣщачи.

Ученическо забавление в гр. Меджидие. На 7 т. м. Благотворение в Меджидие била дадена дневна лите-

ратурно-музикална забава в полза на училищната каса. Забавлението било отлично посѣтено и добър изпълнено. Чистъ приходъ 753 лева. Училищното настоятелство благодарни на трудолюбивите учители и ученици.

Нѣмъ а'онатите отъ Добришко и Балчино. В Галичино и Добришко събрането абоната за вѣстника си и записване нови абонати е повѣрено на градските комисари в Добрич и Балчикъ, къмъ които молимъ да се обръщатъ читателите ни. Комитетите ще издаватъ редовни квитанции за внесените абонamenti.

Забава в гр. Островъ. На 7-и тогъ е била дадена дѣтска забава в гр. Островъ. Салонътъ билъ украсенъ съ ликоветъ на владѣтелите и знамената на държавите отъ съюза. Въ забавата взела участие и специално поканената отъ Салистра военна музика. Всички нумера били отлично изпълнени и направили силно впечатление на многобройната публика. Добитъ е билъ чистъ приходъ в полза на училището 642 лв.

Вечеринка в с. Печенега. На 16 тогъ е била дадена литературно-музикална вечеринка в Печенега, която била отлично посѣтена. Всички помера били много сполучливо изпълнени. Чистия приходъ отъ 470 лева останалъ в полза на училището. Настоятелството благодарни на инициатора Полковникъ Семовъ и участниците учители.

Покана.

Управлението на Народно-спомогателния фондъ „Добруджа“ напомня на дарителите и дарителите, които са внесли по 1000 лева и нагорѣ да изпратятъ най-късно до 1 Май т. г. портретите си и кратка биография за сборника „Добруджа“, който е вече подъ печатъ. Изпращането става до фонда „Добруджа“ улича Гурко 16, София.

**ВАЖНО ЗА СКОТОВЪДЦИТЕ
ОТЪ ДОБРУДЖА.**

МАТЕРИЯ ЗА ВРАСТА

РАЗПОЛАГАМЪ САМО СЪ 80 КИЛОГР.

Побързайте, защото който прѣвари,
той ще натовари.

Цѣна 20 лева литрѣтъ.

Скотовѣдци, тичайте при
НИКОЛА КОСТОВЪ
книжаръ—Балчикъ

1—3

АНКЕТА

Върху реквизициите, конфискациите, ограбванията, разрушенията и опожаряванията, извършени върху частната собственост в Добруджа отъ ромѣнските власти и войски прѣвъ сегашната война.

Юстенджанска околия.	реквизиция лв.	конфискац. лв.	ограбване разрушен. и опожаряв.	всичко лв.	реквизиция лв.	конфискац. лв.	ограбване разрушен. и опожаряв.	всичко лв.
1 с. Малкъ Гаргалъкъ	1210.—	140550.—	377254.—	519060.—	7 с. Долъкъ-Добромъръ	19030.—	31335.—	72161.—
2 с. Кара-Харманъ	—	47730.—	—	47730.—	8 с. Гюверджо	—	8018.—	8018.—
3 с. Голѣмъ Гаргалъкъ	—	102765.—	—	102765.—	9 с. Паракъой	—	24230.—	24230.—
4 с. Дюнджикъ	2450.—	119520.—	299738.—	421708.—	10 с. Калайча	—	7530.—	7530.—
5 с. Текиръ-Гюль	10594.—	89662.—	199997.—	300253.—	11 с. Галица	16330.—	19660.—	35990.—
6 с. Кара-Насуфъ	2000.—	281472.—	224357.—	507829.—	12 с. Гюль-Бунаръ	2740.—	5660.—	26330.—
7 с. Пелитли	1850.—	25440.—	—	27290.—				34730.—
8 с. Тузла	—	142900.—	827160.—	970060.—				(слѣдва)
				(слѣдва)				
Манкалиненска околия					Бабаданска околия.			
1 гр. Манкалини	16800.—	48880.—	223100.—	288780.—	1 с. Зебиля	1060.—	96653.—	30615-60
2 с. Аджидже	—	4900.—	51850.—	56750.—	2 с. Еми-къой	11306.—	137242.—	903589.—
3 с. Караачъ-Кула	—	55560.—	15000.—	70560.—				1055137.—
4 с. Копукчи	12900.—	11760.—	7400.—	32060.—				(слѣдва)
				(слѣдва)	Мачинска околия			
Кузгунска околия					1 с. Кърджиларъ	7615.40	177057.—	139900.—
1 с. Канли	56584.—	—	39613.—	96197.—	2 с. Омурзаръ	—	8896.—	—
2 с. Насградия	4400.—	13200.—	6000.—	23600.—				324572-40
3 с. Буджакъ	—	6180.—	—	6180.—				8896.—
4 с. Аджарлъкъ	13360.—	15230.—	12805.—	41395.—	Тулчанска околия.			
5 с. Емшенлий	2560.—	4420.—	8110.—	15090.—	1 с. Горни-Дунавекъ	3326.—	15600.—	—
6 гр. Островъ	—	—	931300.—	931300.—	2 с. Долни-Дунавекъ	700.—	10357.—	—
					3 с. Мору-Гюль	3030.—	12345.—	—
								18826.—
								11659.—
								15375.—
								(слѣдва)